

ACC. N:R M. 9310: 1-9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid Holmström
 Härad: Uppvidinge Adress: Grönvall, Eriksmåla
 Socken: Algutsboda Berättat av: ^{min mor} Karin Holmström
 Uppteckningsår: 1943. Född år 1831 i Algutsboda

Vardagsbrödet

Ulma k. 11 (b.)

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid Holmström
 Härad: Almqvistinge Adress: Gräddstall
 Socken: Algotbovåla Berättat av: Martha von Tinning Holmström
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1831 i Algotbovåla

Om "Brööv" från 1880-talet och längre
 tillbaka. Minn Mor talade om att ja
 men då hang sa - Fönn i väan -
 Mol felpått ring säv på Skrävelen
 Kärnan då ble ju groft mjöl
 a bröt ble ju chär - ätte vardas
 Bröt Bakväs a tockhätt mjöl järett
 på slän tian mä "sevelj" ? den ble
 te påi då visatt att var gång di
 Bakte - så tuss då annan deji
 te en litän Bolle i Skarlek -
 en så slära 12 Gän timeter iten
 sam vi nu säv - chän sattas annan
 en 14 tim da som magnad sen va
 chän nobli Sevelj te a jäsak Brööv mä -

Ullmar k 116)

Landskap: Småland Upptecknat av: Per-Olof Holmström
 Härad: Almqvist Adress: Gränhall Eriksmåla
 Socken: Algotboöla Berättat av: min Mor T. Eriks Holmström
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1831 i Algotboöla

"Plättro" — Te då konne va rätt
 så län dej, där las i "Stångkakeplätt"
 som sätts på en hög måglösa annan,
 sen välvdäs en a-än lika stor plätt
 övar lagan stor, mat län annan
 på övarplättän las glösa väl bredla
 sakk då ble nedli övarvärme som
 matvaradläst av annarvärme från
 glöorna annan i kottän. Fram di mä
 att? sakk jick, då bra ok i nedlät stona
 spisak kon di ha ämma-te tre plättar
 i sännor. Lagan va ann di hadde plättar
 bakannin. To sam di sa-än so timme

Ifyll endast väsentliga uppgifter!

Landskap: Småland

Upptecknat av: Pericl. Holmström

Härad: Uppvidinge

Adress: Gården Lidsmåla

Socken: Ålgårdsköda

Berättat av: Mai. Mor. Frising Holmström

Uppteckningsår: 1943

Född år 1831 i Ålgårdsköda

Glödhakorn? då va bröä som
 bakas opp i Eldtan i vauli
 äppän spis. Nu skak ja tala om
 hvar- vaatt dä jak te - - - .
 Då la- ärs, ett tärntä omvart ärsä
 en redi Brase mä goar de ärsä
 när chän brastu brannät nes -
 så bakas vent opp i Eldtan och
 sagas läs vent sen sällas Bröt chän
 ä häjteläs mä glö- or - ä arke alla ärsä
 Bakningän ton en redigo terime
 hvar di mä ett? ble lä gatt bröä mä
 hvar häel - - - ärsä hvar - - -

Landskap: Småland

Upptecknat av: Per Axel Holmström

Härad: Almqvistinge

Adress: Grönhall Eriksmåla

Socken: Nygöteborg

Berättat av: Mia Mon Earing Holmström

Uppteckningsår: 1943

Född år 1831 i Nygöteborg

Om Bröä Wa ja sakt om brö ä långt
 bort, om 1880 talet och fram te där, tiän
 på däma sian om = Yabmar Angkvarn
 Bändas och där såldas mjöl elev, i från
 ingte bara Sammatitt, utan Grovsekt
 och där jore att bakningän ännuvalis
 i gamla tiän hantale di lerongnar
 a baka sett brö i - där fesk stå der
 ter, där Ble jönam bakt. Man så bönjtes
 mä tejällangnar - tejäll te bakk ärle och
 te valer, surdejan ha äss bort byggjärten
 fram ä sen ätte där Präsjärten, nu Bakäs
 i Yabspisens Bakang, nu mer sällan i gamla
 vanti Bakang se har se där ännuas med förr

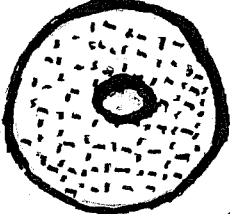
M. 9310:5.

Landskap: Gmälans l. Upptecknat av: Periel, Hakuström
 Härad: Uppvidlinge Adress: Gårdenhall Eriksmåla
 Socken: Ålgotsboda Berättat av: min Mor, Maria Hakuström
 Uppteckningsår: 1943 Född år 1831 i Ålgotsboda

Om bröo Läfs- bröo — Tackätt bröo —
 Bakts kvecht — Dä rövd is te en lej
 å nijel å jammätt vattän, potatka —
 älla en smut. jortansatt ättäläs- i-
 prä en litän varning va lejän färdi
 å älla opp ak sätlak prä plätar
 in i augnen dä jäste opp mer sen,
 män dä ita inge i augen ak bakts
 Tackätt bröo va "näpals" bröo —
 skoll ätas nijutut Dä bakts —
 brukte folk sä för å rädda för
 Bröchläs, sat dä men sam bröo väkna
 Läfsan liksä Brövaflor goda av Bröo
 - Les, Bakts i väpäljäm — kvecht färdiak

M. 9310:6.

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid Holmström
Härad: Nyrviclunge Adress: Grånham Eriksmåla
Socken: Algatboola Berättat av: min Mor Taring, Holmström
Uppteckningsår: 1943 Född år 1831 i Algatboola

Om Bröo - "Bröksbrö" om då ses då,
att di Fruanna hade då seänn
må sij från ortän di fram ifrån
 Di bröökakorna va ut-tuännan
i form, en ring må en stans som
jone ett hål i mittän på bakkan -
som figurän visar må se jick då ingt
å herah att brööt starkaste sij te, a feck
sing figur använd: när då sto å jaste
ingdu då fram i angän Tjocklets? nåt
på 1/2 tom 1/2 i skivor - må
då föreman att då skars i fjärdelar
ok äts må smör brett en "klick"
ävan - å, då föreman förr att di hade
en stäng i takän - bröjälle ok hänga bröt på
då ble stå hårt ok stigt, hårt som Tjockbröo -
ifyll endast ovanstående uppgifter!

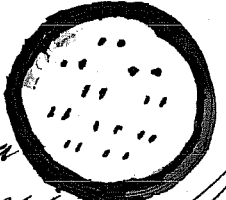
M. 9310:7.

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid, Holmström
Härad: Uppvinslinge Adress: Gränham Eriksmåla
Socken: Algotaboda Berättat av: min Mor Maria Holmström
Uppteckningsår: 1943 Född år 1831 i Algotaboda

Om bröös - Sekte bröös Då rektales mjölet
Tjället seht va olän vantiaste (ut- tal-
ja- slo mjölet jönam "Lajänsstän" te olä
fina Bröt. (Sektebrööt) fint ble olä -
å di som fram at, to di jät antän - tjäl-
te "surlejäu" allah bara jät. (Bryggjät)
Då fina ställe som hadele vå te att -
tass Mjölke te "spräa" tückätt bröös sas ha
"Tjälätt" mä sak, olä va ju gott - vedätt gott -
Di olä va ju ingte rjuäddas härtid var olä
derför, när olä skalle va - så - skalle olä -
Flodarsehtat olä va olä finaste mjöl som
talles om te bröös, Sektebröös om olä va
gläkti å fint folk som hadele vå te att?
tänk så mä bli som olä ble när mjölet ilas
jönam Flodarsehtat och olä ble tückätt Sektebröös

M. 9310:8

Landskap: SmålandUpptecknat av: Arvid, HolmströmHärad: UppvidlingeAdress: Grånhall, EriksmålaSocken: NytorpsöstraBerättat av: min syster Haring, HolmströmUppteckningsår: 1943Född år 1831 i Nytorpsöstra

Om brööt maggatt mä gaffäll ungefär
 som slämma figur visar slä joräs mä
 en hemsmid (hemmisk) gaffäll tvåklösk
 där va jord te å magga Brööt mä —
 Te släbjorna färskelt te jul, baktes lempor
 te slän baktes opp och användes varmt vatten
 te spa — och dejän arbetades (slas mä en tvät)
 4 a 5 tom bre 15 tom lång fortällningen vä sen
 ett skraft som sattes i slä mat bakslän på
 slän som "slä" lempolejän, i nöfall tars ett
 slappträ män slä va armstygware och foda
 de goah knaflar, och värma sak vaj fesk di, i slä,
 så svettän lachast. Di som bakole "vää"
 Bakte värt lempor (ojäsätt slättlecken te spa)
 Storlekan på lemporna vä samma som på
 slä vanki-ak Ifyll endast ovanstående uppgifter! Grånbrööt — — —

M. 9310:9.

Landskap: Småland Upptecknat av: Axel Holmström
Härad: Uppsalvige Adress: Gränhall Eriksmåla
Socken: Nyotaboela Berättat av: min Mor Värning Holmström
Uppteckningsår: 1943 Född år 1851 i Nyotaboela

om Bröo - Gurlejsbröo i Semnålet
njöt då då vanlig på 1840 talet
och framåt 1870 talet, sen började å talas
om jästa-bröo varma mesas Bryggjäst
å jäsa må istället för sur-olja -
då räknades för å va bättre i smaka
å ble ingte möjligt så fort, å rätt
saj njukt längre än Gurlejsbröt
jonek - Starlekan på en Bröokak
ätlar mättet må i diameter 30 i
jämanskjärning tjockle 5-6 -
och opp te 7 Gåtimelav Brööt
maggaoläs må en tvåkla, ih gafflar
ingen då sättas ing i angän då
Bakte jönam bättre då sas då - i vande
muracl Ifyll endast ovanstående uppgifter! Bakom di då hade-